

mного kasnije.

Otmičari se dotle nalaze u jednom od newyorških zatvora, na koji im mogu pisati svi koji to žele. Adresa:

Metropolitan Correction Center,
150 Park Row,
New York, N.Y. 10007, U.S.A.

Svi zatvoreni izvrsno su raspoloženi, a zatvorski uvjeti nisu im nipošto teški. Svaki od njih ima svoju sobu, no za vrijeme dvosatne šetnje i športa (odbojka i sl.) nalaze se svi zajedno. Bušićeva supruga nalazi se u posebnom ženskom odjelu, no i ona se sastaje sa svojim mužem po nekoliko sati dvaput na tjedan. Kao i svim ostalim zatvorenicima, dopušteno im je primiti posjete tri puta tjedno, i to u muškom odjelu 8.30-11.30, a u ženskom 15.30-19.30. Mogu također telefonirati i prijateljima, pa tako ne osjećaju samoću i ođeljenost od svijeta.

Zvonko Bušić posebno je zaposlen oko obrane i što boljeg organiziranja Fonda za obranu. Taj fond nije u okviru HN. Vijeća, kako su neki isprva pogrešno shvatili, nego je samostalno tijelo, u kojem se nalazi i predstavnik HNV-a. Nova adresa tog fonda glasi:

Odbor Fonda "Slobodna Hrvatska"
"Free Croatia Inc."
P.O. Box 880
Times Square Station
New York, N.Y. 10036, U.S.A.

Bušić je iz zatvora poslao i poseban apel hrvatskoj javnosti (v. str. 11), koji je već izazvao oštre proteste iz jugo-konzulata u

...U slučaju otmičara od presudne je važnosti znati jesu li počinili otmicu s nakanom da bi privukli pažnju i publicitet za svoju stvar ili su to očajnici spremni platiti bilo kakvu cijenu za ubijanje i za vlastitu smrt. Hrvate treba svrstati u prvu kategoriju, a ne u drugu. Oni su htjeli dramatizirati svoj cilj: nezavisnost od Jugoslavije a nisu bili teroristi spremni na sve u natjecanju među ekstremistima.

U usporedbi s otmicom koja je završila na uzletištu Entebbe, Hrvati su učinili ono što su učinili da bi se o njihovom cilju govorilo umjesto da se šuti. Arapski otmičari su naprotiv radili za front protiv pregovaranja tako da se pregovori s Izraelcima prekinu i puške zamijene riječi. To može unijeti nešto svijetla u diskusiju o čvrstoj ili mekoj liniji koju treba primijeniti prema otmičarima.

Francuski ministar unutrašnjih poslova vrlo je lukavo odvagao Hrvate kad ih je suočio s izborom: predati se ili biti smaknut, a kod predaje ili deportacija u Sjedinjene Države ili u Jugoslaviju. Bio je to strogi pristup, ali je imao efekt jer su otmičari već doznali preko ambasadora Rusha da su uspjeli postići cilj u američkom novinstvu, i sada su oni htjeli spasiti svoje živote. U tom smislu, unatoč nehumanoj činjenici da su ostavili bombu u ormaru newyorškog kolodvora od koje je ubijen newyorški redarstvenik, treba reći da je postojalo izvjesno moralno zajedništvo između otmičara i vlasti. A toga nije bilo u Entebbeu."

(Iz uvodnika lista "New York Post",
17. IX. 1976.)

New Yorku. U utorak 12.X. Bušić je na još jedan način potvrdio karakter svoje skupine i poduzete akcije. Članu Odbora Fonda, g. Marijanu Gabelici, on je uručio ček na 5.000 dolara kao pomoć udovi i djeci poginulog američkog policajca.

Povremeno se, dakako, javljaju i neki problemi. Tako je neki novinar sasvim proizvoljno, a možda i zlonamjerno, proširio vijest da je Bušić pod prijetnjom rastave prisilio svoju ženu na sudjelovanje u otmici aviona. Međutim, ništa od toga nije istina. Julienne Bušić je, naprotiv, izjavila da je u akciji

VIJESTI

THOMSON PREMJEŠTEN POLOŽAJ SILBERMANA OJACAN

Još se nije stišala bura oko Silbermana, koja je ozbiljno pogoršala odnose između SAD i SFRJ zbog odvažnog držanja ovog američkog ambasadora u Beogradu. (Vidi NH br. 15 i 16). Prema izvještajima u američkom novinstvu, ambasador Silberman zatražio je još proljetos da se s položaja u američkom Državnom tajništvu za vanjske poslove makne Alan R. Thomson, službenik zadužen za Jugoslaviju. Thomson je zaista premješten, prošlog mjeseca, na poljski odio State Departmenta. Silberman je navodno tražio Thomsonov premještaj zato što je ovaj preporučio državnom tajniku Kissingeru da se ambasador u Beogradu javno opomene "zbog nediplomatskog ponašanja".

Ambasador Silberman je priznao da je njegove postupke kritizirala "istočno-europska" sekcija Državnog tajništva. No, kako se sada doznaje, u planu nije bila samo kritika već i službena opomena koju je ovo ministarstvo spremalo preko Pomoćnika za europske poslove, Arthura A. Hartmana. Opomenu je konačno zabranio sam Kissinger, koji je, kao i predsjednik Ford, stao na stranu Silbermana.

Sada, međutim, i Državno tajništvo i sam ambasador odlučno niječu da je zatražen Thomsonov premještaj, dok visoki državni službenici u istom ministarstvu preko kojih je ova afera došla na vidjelo ostaju i dalje pri svojim tvrdnjama.

HARRIMAN UMIRUJE BEOGRAD

Averell Harriman, nekadašnji američki ambasador u Moskvi, posjetio je krajem rujna Sovjetski Savez i Jugoslaviju kao posebni izaslanik predsjedničkog kandidata Cartera. Harriman je najprije razgovarao s vodećim sovjetskim predstavnicima a onda je pet dana proveo u Beogradu, Skopju i Brijunima.

Na povratku preko Zagreba on je na zagre-

bačkom uzletištu razgovarao s novinarima i tom prilikom dao nekoliko izrazito prorežimskih izjava. Prema vlastitim riječima, Harriman je Kardelju, Miniću i Zarkoviću prenio "američku želju da nesvrstana Jugoslavija ostane nezavisna i snažna", i istovremeno je oštro usudio hrvatsku otmicu američkog zrakoplova.

Ovaj "putujući ambasador" želio se pod svaku cijenu sastati i s Titom, "kao što je bilo dogovoreno", no do tog sastanka nije došlo. Titova bolest kod toga očito nije bila jedini razlog.

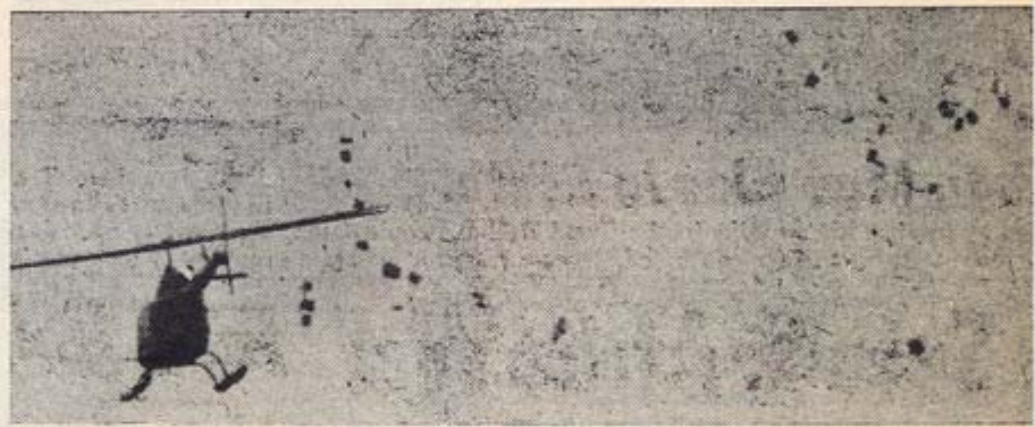
Iz Zagreba Harriman je stigao u London i tu odmah teško napao komunističke režime. Čak je i britanske ekonomske teškoće pripisao djelatnosti komunističkih elemenata. U vezi Jugoslavije je spomenuo da je bar malo uvjerio tamošnje rukovodioce da Sjedinjene Države ne podjaruju Hrvate.

SOVJETI ZAINTERESIRANI ZA NACIONALNO PITANJE U SFRJ

U Jugoslaviju je 22. rujna doputovala delegacija Vrhovnog sovjeta SSSR-a koju je predvodio potpredsjednik Saveznog sovjeta Vrhovnog sovjeta SSSR-a Gejdar Alijević Alijev, kandidat za člana Politburoa CK KPSS i prvi sekretar CK KP Azerbejdžana.

Prema službenim vijestima, cilj ovog visokog sovjetskog državnog i partijskog posjeta bio je da se predstavnici SSSR-a "upoznaju s radom Skupštine i životom naroda Jugoslavije". No, iz izjava Marijana Cvetkovića, potpredsjednika Savezne skupštine Jugoslavije, koji je predvodio jugoslavensku delegaciju u tim razgovorima, vidi se da je jedno od središnjih pitanja bilo sporo ostvarivanje sovjetskog kredita Jugoslaviji u iznosu od 540 milijuna dolara. Cvetković se također potužio na sporu industrijsku kooperaciju između SSSR-a i Jugoslavije, premda je naglasio da je "Sovjetski Savez najvažniji jugoslavenski partner u vanjskotrgovačkoj razmjeni".

Sa svoje strane, ruska se je delegacija posebno zanimala za "rješenje nacionalnog pitanja" u Jugoslaviji, što je bio predmet posebnog razgovora s Kirom Gligorovim, predsjednikom beogradske Skupštine. S istom namjerom, vjerojatno, sovjetska je delegacija doputovala, 27. rujna, i u Zagreb na nekoliko sati.

Helikopter baca hrvatske letke nad Manhattanom.

sudjelovala svjesno podupirajući hrvatsku liniju, pa da prema tome čak ni emocionalni razlozi nisu kod nje bili odlučujući.

U New Yorku se sada nalazi i Bušićeva sestra iz Clevelanda, koja je također član Odbora Fonda. Od nje po prvi put saznajemo za konačni cilj otmice. Plan je zaista bio senzacionalan, i da je kojim slučajem uspio, imao bi sigurno goleme posljedice. Za vrijeme jednog posjeta u zatvoru Bušić je sestri opisao kakav je kraj trebala imati akcija s otmicom.

Nakon Pariza, izjavio je Bušić, mislilo se

letjeti nad Hrvatsku i ondje nad Solinom, u nedjelju 12. rujna, kad je bila okupljena ogromna masa svijeta na svečanosti povijesnog hrvatskog jubileja, baciti oko 150.000 letaka. (Tekst tog letka donosimo u cijelosti na str. 11-12). Zatim je trebalo sletjeti u Beču, gdje bi se tražilo tiskanje nove milijunske količine istih letaka, koji bi onda bili bacani nad hrvatskim gradovima, Zagrebom, Sarajevom, Mostarom, Splitom i Rijekom. Taj plan osujetilo je samo neočekivano oštro držanje francuskih vlasti, koje su odmah dale nalog da se onespособi oteći zrakoplov. Stanovitu količinu letaka, koja je ostala u New Yorku, zaplijenili su organi FBI.